

۱- روح - صبح - فتوح - نوح

۲- اعمال و کردار

۳- به گذشت و وارستگی علی (ع) و توصیه ایشان با امام حسن (ع) که بعد از من با او مدارا کنید.

۴- بیت هشتم

آشنا ← خود شاعر

۵- پیام آشنا ← حضرت علی (ع)

ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است

۶- آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم

۱- شکست دادن

۲- ابیات ۱۴، ۲۵، ۲۹، ۳۰

۳- شکل داستانی- زمینه قهرمانی و ملی- حوادث خارق العاده

۴- تو مرکز فرماندهی سپاه را با نظم و ترتیب و آیین جنگی بر عهده داشته باش

۵- بیت ۱۹- ۲۰

۶- بیت ۱۸- ۱۹- ۲۰

۷- بیت ۲- ۳۷- ۴۰

۸- بیت ۳- ۵- ۳۹

۱- عصبانی شدن

۲- اژدها ← استعاره از عمرو هژیر ژیان ← استعاره از حضرت علی (ع)

۳- به علت آنکه شاعر به جای آفرینش حماسه به بازآفرینی حماسه (از روی حادثه تاریخی) می پردازد همان طور که در درس یادآوری شد اکثر تصویرسازی ها برگرفته از حماسه فردوسی مخصوصا داستان رستم و اشکبوس است.

۴- _____

۵- بیت ۱۳

۱- زیرا به کفش نیازمند است و جایزه نفر سوم نیز کفش است.

۲- صفحه پنجم درس (در صحنه ای که بچه ها برای مسابقه آماده می شوند رفتار بعضی خانواده ها بیانگر این امر است).

۳- چون آسمان مظهر پاکی- صداقت- صمیمیت و عظمت و بزرگی است و این دو کودک نیز در این فیلم مظهر پاکی و صفا و بزرگی و کمال هستند.

_____ ۴-

_____ ۵-

۱- از ماست که بر ماست

۲- زمانی که مصطفی دست به کباب غاز می برد و دیگران نیز با او در خوردن همراه می شوند

۳- بهره گیری از طنز و جملات و کنایات بر تأثیر بخشی از داستان افزوده است

۴- جلو کسی درآمدن ← خوب از کسی پذیرایی کردن

سماق مکیدن ← انتظار بیهوده کشیدن

شکم را صابون زدن ← به خود وعده بی جا دادن

چند مرده حلاج بودن ← توانایی انجام کار سخت را داشتن

- ۱- گيله مرد وقتى يادش آمد كه محمدولى پنج تا بچه دارد به ياد بچه هاى خودش افتاد و از كشتن او منصرف شد.
- ۲- توصيف باد و بوران و وحشت جنگل در ترسيم اوضاع نابسامان روزگار رضاخان تأثير بسزايى داشت.
- ۳- زيرا گيله مرد لباس محمدولى را به تن كرده بود و او نيز گيله مرد را به جاى محمدولى مى كشد و ديگر شايد ترس از اينكه گيله مرد او را لو بدهد حاضر شد گيله مرد را بكشد.
- ۴- جيج زن بيانگر ظلم پيوسته است كه بر مردم مظلوم زمان شده بود.
- ۵- محمدولى ← نماد انسان هاى وابسته به قدرت و حكومت
- گيله مرد ← نماد ظلم ستيزان و عدالت خواهان
- مأمور دوم ← مزدور- نان به نرخ روز مى خورد

- ۱- به گونه ای گندم ها را درو کنید که در پایان درو چیزی بر روی زمین ریخته باشد تا خوشه چین ها آن ها را جمع کنند.
- ۲- سیاوش نیز مثل قهرمان داستان سووشون (یوسف) مظلومانه کشته می شود و بیانگر آن که داستان مظلوم بودن مظلومانی چون سیاوش و حسین بین علی در همیشه تاریخ تکرار شده است.
- ۳- آفتاب تیغ کشید ← آفتاب طلوع کرد
آب از سر گذشته ← دیگر نمی ترسم
رو سفید کردن ← سر بلند کردن
- ۴- به ماری که روی قلبش چنبر زده و خوابیده بود که سر بلند کرده و به نیش زدن پرداخته است.
- ۶- شلخته درو کنید تا چیزی گیر خوشه چین ها بیاید.

- ۱- پر کردن سبد کارگران زن- قبول نکردن تنبیه کارگران- صبر و شکیبایی- حمل بار گران ضعیف تر
- ۲- خشونت و سنگ دلی- چون می دانست برای یک غلام بسیار ناگوار است که غلام و نوکر دیگر را تنبیه کند.
- ۳- با بیان این سخن که هنگامی که مرا کشتید دیگر کاری از دستتان بر نمی آید.
- ۴- این جمله (پس از آن ابدیت در کار است) صفحه هفتم درس، پاراگراف دوم
- ۶- این رهایی و آزادی محصول تلاش ملت از گذشته تاکنون است.

۱- نابودی سرزمین وطن آن‌ها- تحمل دوری از وطن- ویرانی خانه هایشان

۲- توصیف گذر ایام جوانی در رویا- توصیف اینکه مزارع به خود می پیچند.

۳- سرودهای صلح و شادی ← وحی الهی

چوپانی ← پیامبران

۴- زیتون نماد صلح است و نشان کشور فلسطین است.

۵- نرون مرد ولی رم نمرده است ← ستمگر از بین خواهد رفت ولی ملت فلسطین باقی خواهد ماند.

با چشم هایش می جنگد ← با انتظار کشیدن مقاوت می کند.

- ۱- دسته سطل را تکان داد تا صدای آن جانشین رفیق راه باشد.
- ۲- صفحه سوم، پاراگراف سوم ← سطل را بر زمین نهاد دست در موهای خود فرو برد و شروع کرد به خاراندن سرش
صفحه چهارم، پاراگراف اول ← لرزش شبانه جنگل سرپایش را فرا گرفت.
- ۳- الف) در پندار وی جانوران گوناگون و اشباح در آن وجود داشتند.
ب) صدای پای جانوران را که روی علف ها راه می رفتند.
ج) علف های بلند زیر نسیم مثل مارماهی پیچ و تاب می خوردند.
د) بالای سرش آسمان از ابراهای سیاهی شبیه به دودهای متراکم پوشیده بود.
- ۴- همان زن نفرت انگیز با دهانی همچون دهان کفتار و چشمانی برافروخته از غضب

۱- هر مخلوقی نشانی از خداست و هیچ مخلوقی او را هویدا نمی سازد.

۲- دریغا همچنان که در انتظار او به سر می بریم به کدام درگاه نیاز آوریم.

۱- عیش و مستی

۲- درویش نوازی ← بیت چهارم

حسن خلق ← بیت پنجم

اغتنام فرصت ← بیت سوم

۵- روز قیامت

۶- بیت چهارم غزل سعدی

۱- مفهوم کثرت دارد

نمونه های دیگر: بزرگا مردا که این پسر م بود ← تاریخ بیهقی

بسا کسا که به تو آرزومندند

۲- خداوند

۳- بیت نهم

بیت پنجم ← سود و زیان

۴- بیت سوم ← اوج و قعر

بیت یازدهم ← عرش و فرش

بیت دهم ← نوبهار و مهرگان

۵- ناپایداری مقام های دنیوی

۶- بیت آخر

۷- بیت هشتم

۸- هشتن- هلیدن

۹- تنه اصلی و در عین حال مطلع و مقطع آمده است.

۱- داستان ضحاک و کاوه آهنگر

۲- تقویت حس احترام به حقوق خود و دیگران - احترام به آزادی خود و دیگران - عدالت خواهی و تنفر از زور - وظیفه شناسی - همکاری

۳- چون مردم به دین اسلام گرویدند و از لحاظ عقیده و اعتقادات کاملاً دگرگون شدند.

۴- هم مفهوم با این بیت:

دانش و آزادی و دین و مروت
این همه را بنده درم نتوان کرد

۵- چون معتقد است علاوه بر داشتن لطافت فکر دینی از همه آن ها با ذهن انسان قرن بیستم سازگارتر است.

۱- اصفهان

۲- زیرا بهار جاویدان در این رنگ ها و نقش های کاشی ها جای دارد چنان که گویی کالبد بنا مینایی است که روح ایران را در آن حبس کرده اند.

۳- اشاره به این عقیده قد ما که روح انسان یا دیو را می توان با طلسم و جادو در شیشه حبس کرد.

۵- غرفه ها- گوشواره ها- زاویه ها- مقرنس ها- رواق ها

۶- سلیح (سلاح)- مزیح (مزاح)- مکین (مکان)

۱- مشکی داشت- شاداب و خوشحال- تسلیم شدن- مطابق ذوق و سلیقه

۲- دوستی با حسودان تنگ نظر و دشمنان بدگهر- نداشتن سرپرست و راهنمایی خوب در زندگی

۶- الف) حروف اضافه در مبحث دستور زبان

ب) به معنی حرف های بیهوده و بی ربط

۷- اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب

گر ذوق نیست تو را کز طبع جانوری

۱- در اثر ظلم و ستم و طغیان در حال نابودی است و به دور از هرگونه شادابی است.

۲- جدار دنده های نی به دیوار اتاقم دارد از خشکیش می ترکید.

۳- ابر ← سرد و نمناک باغ ← تنها - زیبا - ساکت

۴- پاییز

۵- در گفتن داستان میوه هایی که روزی سر بر آسمان می ساییدند ولی اکنون در تابوت خاک خفته اند.

۶- شباهتی در تعداد یاران پیامبر (ص) و حضرت مهدی (عج) که هر دو مورد را ۳۱۳ نفر ذکر کرده اند

۷- هر سه شعر در قالب نو سروده شده اند با این تفاوت که سروده نیما و اخوان با شیوه خود مقید به قافیه می باشند (نیمایی) ولی سروده انتظار کاملاً از قید قافیه آزاد است (سپید).

۱- گون ← انسان هایی که دلبستگی و پابندی به علائق خود دارند.

نسیم ← انسان های آزاده و به دور از تعلقات

۲- در هر دو سروده شاعر آرزوی آزادی و رهایی را نشان می دهد. در سروده عارف قزوینی شخص زندانی، خواهان آزادی است اما قادر به آن نیست اما در این درس گون به وابسته دلبستگی ها گویی خود خواهان آزادی نیست. سروده عارف محتوایی سیاسی دارد و نوعی شعر حسیه است اما این شعر محتوایی غیر سیاسی دارد. شخص زندانی در شعر ناله مرغ اسیر برای آزادی تلاش کرده و در اثر این تلاش خود اسیر شده است ولی در این درس گون هنوز تلاش نکرده قادر به حرکت نیز نمی باشد.

۳- یکی از ماجراهای زندگی علی (ع) که بطور ناشناس به یاری پیرزنان فقیر و کسانی که سرپرستشان را در جنگ ها از دست داده بودند می شتافت.

۴- پیش از تو هیچ اقیانوسی را نمی شناختم / چگونه می توان به شمشیری دریایی را شکافت

۵- با چشمانی که از ندیدنت چون یتیمان ماتم گرفته اند.

۶- شب از چشم تو آرامش را به وام دارد و طوفان از خشم تو خروش را.

۷- نداشتن وزن و مشخص نبودن جای قافیه

۸- چون در روایت آمده است علی (ع) قرآن ناطق است.

۹- در کنار تنور پیرزنی جای می گیری ← تلمیح به داستانی از زندگی علی (ع)

که پای افزار وصله دار به پا کند و مشکی کهنه بر دوش کشد و بردگان را برادر باشد ← تلمیح به داستان هایی از زندگی امام علی (ع)

ای روح لیلہ القدر حتی اذا مطلع الفجر ← تلمیح به نزول جبرئیل در شب قدر

چاه از آن زمان که تو در آن گریستی جوشان است.

چگونه می توان به شمشیری دریایی را شکافت ← تلمیح به ماجرای ضربت خوردن علی (ع)

بر آن شانه که پیامبر پای نهاد کودکان را نشاندی ← تلمیح به داستان فتح مکه و شکستن بت ها توسط علی (ع) دارد که علی (ع) برای شکستن بت ها پای بر شانه پیامبر نهاد.

در احد گل بوسه زخم ها تنت را دشت شقایق کرده بود ← کل عبارت تلمیح به واقعه جنگ احد دارد.

دری که باغ بینش ما گشوده ای هزار بار خیبری تر است ← تلمیح به داستان جنگ خیبر

همچون بنفشه سر به گریبان کشیده ام

۱- با یاد رنگ و موی تو ای نو بهار عمر

بیت ششم ← ایهام

۲- بیت پنجم ← تشخیص

۴- بیت آخر

۵- بیهوده انتظار کشیدن

۶- ادبیات غنایی

۱- پرسش و پاسخ به شیوه کتبی

۲- وصف جزیره کیش - صید مروارید

۳- صفحه ششم درس - پاراگراف سوم

۴- در هر دو بر عبرت گرفتن از گردش روزگار که زمانی افرادی دارای شکوه و عظمت بوده اند ولی در هر دو صورت از بین رفته اند تأکید شده است با این تفاوت که خاقانی بحث عبرت را مستقیماً مطرح کرده است ولی علی پسر سلطان خالد با ابهام و پوشیدگی

۱- صفحه اول درس- قسمت اگر ممکن بود...

۲- حضور افراد نالایق دربار- رواج چاپلوسی و رشوه خواری حتی در سطح مقام اول مملکت

۳- رفتار نادرست اطرافیان و تمسخر برادران

۴- ابوالعلاء معری- چون او نیز مشکلی مشابه مشکل معری داشته است و راه حلی مشابه وی در پیش می گیرد.

۵- ترانه ها و تصنیف ها و نوحه های خواهران و مادرش هم چنین همجواری اتاق او با اتاق پدربزرگش که هرگاه دعا و ذکر می گفت او می شنید و به خاطر می سپرد.

۱- بیانگر شکوه و شکایت شاعر از زندگی و این که شاعر بخت خود را نامبارک می بیند.

۲- واج آوایی - تناسب - تشخیص

۳- سرنوشت و طالع بد

۴- گفتم من و طالع نگون سارم

۶- فاطمه فاطمه است - علی تنهاست - آری این چنین بود ای برادر

۱- خداوند

۲- ایهام - تشبیه - مراعات نظیر

۳- بیت آخر

۱- گوشه سنگر

۲- اشک آلود بودن و خیس شدن

۳- دستمال، توصیف آن در بیت های ۴ و ۵ و ۶ آمده است.

۴- خراسان که مهد فرهنگ و ادبیات فارسی است حال هدف شاعر بیان پیوند قلبی خود با این وطن ادبی است.

۵- احساس غرور و افتخار و ابراز پیوند با پیشینه فرهنگی